

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
หลักสูตรการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส จำนวน 5 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ความเป็นมา

การเปิดร้านขายลูกชิ้นปิ้ง ลงทุนเพียงหลักพัน แต่สร้างรายได้จำนวนมาก “ลูกชิ้นปิ้ง” เป็นอาหารคู่คนไทยมาช้านาน เป็นอาหารขายดีตลอดกาลเพราะรับประทานได้ในทุกช่วง โอกาส ไม่ว่าจะทานเป็นอาหารทานเล่น ทานแทนอาหารมื้อหลัก หรือทานเรียกน้ำย่อยเฉย ๆ ก็ตอบโจทย์ เป็นอย่างมาก รสชาติอร่อยติดปากคนไทยแบบสุด ๆ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ น้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสมีต้นกำเนิดจากการพัฒนาคู่กับวัฒนธรรมการกินลูกชิ้นในไทย โดยดัดแปลงจาก “พริกเกลือ” พื้นบ้าน ผสมผสานรสชาติเปรี้ยว เค็ม หวาน เผ็ดเข้าด้วยกัน โดยมักใช้มะขามเปียก พริกแห้ง/พริกสด และน้ำตาลปีบเป็นหลัก พัฒนามานานกว่า 50 ปีจากน้ำจิ้มใสๆ กลายเป็นน้ำจิ้มข้นเหนียวที่เข้มข้นสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างพอเพียงต่อไป

ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ..... จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสสามารถเลือกวัตถุดิบในการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสได้อย่างเหมาะสมและถูกสุขลักษณะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลักการของหลักสูตร

1. ความสำคัญของรสชาติและวัตถุดิบเน้นการใช้วัตถุดิบธรรมชาติ เช่น น้ำมะขามเปียก, น้ำตาลปีบ, พริกแห้ง/พริกสด, และกระเทียมดอง เพื่อให้ได้รสชาติที่เข้มข้นและกลิ่นหอม
2. เทคนิคการทำ (หลากรส) การผสมผสานสูตรที่แตกต่าง เช่น สูตรพริกแห้งมะขามเปียก, สูตรสามรส, หรือการเพิ่มผลไม้ (เช่น สับปะรด) เพื่อสร้างความแปลกใหม่และรสชาติที่ลงตัว
3. เทคนิคการเคี้ยวและความเหนียว เคี้ยวส่วนผสมด้วยไฟอ่อน-กลาง จนเดือดได้ที่ และใส่แป้งมันหรือแป้งข้าวโพดละลายน้ำเพื่อให้ได้ความเหนียวข้นเกาะติดลูกชิ้นได้ดี
4. การยืดอายุการเก็บรักษา การเคี้ยวจนเดือดจัดช่วยให้เก็บไว้ได้นาน 7 วัน หรือมากกว่าในตู้เย็น ซึ่งสำคัญมากสำหรับการประกอบอาชีพ

5. การสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นการปรับปรุงสูตร การเลือกภาชนะบรรจุที่สะอาด สวยงาม และการตั้งราคาที่เหมาะสม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างความแปลกใหม่ปรับเปลี่ยนวัตถุดิบ (เช่น การใช้มะนาวแทนมะขาม หรือการใส่สับปะรด) เพื่อให้ได้ความเปรี้ยวจัดจาดและกลิ่นหอมที่เป็นเอกลักษณ์
2. เพื่อเพิ่มมูลค่าและการจำหน่ายสูตรน้ำจิ้มที่เข้มข้นและทำง่ายช่วยให้สามารถทำขายเป็นอาชีพเสริม หรือทำกินเองในครอบครัวได้
3. เพื่อความหลากหลายน้ำจิ้มสามารถทำได้หลายรสชาติ ทั้งสูตรโบราณ หรือรสชาติสามรส (เปรี้ยว-หวาน-เผ็ด) เพื่อตอบสนองความชอบที่หลากหลาย
4. เพื่อการถนอมอาหารการเคี่ยวน้ำจิ้มด้วยวิธีที่ถูกต้อง (เช่น การเคี่ยวจนเดือดจัด) ช่วยให้น้ำจิ้มเก็บได้นานและไม่คื่นตัว
5. พัฒนาการถนอมอาหารเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการถนอมอาหาร

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความเป็นมาของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	อธิบายความเป็นมาของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสได้	ความเป็นมาของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	วิทยากรอธิบายความเป็นมาของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	10 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	วัตถุประสงค์ และการเลือกใช้	อธิบายวัตถุประสงค์ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้ อย่างเหมาะสม	วัสดุ อุปกรณ์ และ การเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส 2. วิทยากรอธิบายวัสดุที่ใช้ประกอบการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส 3. ให้ผู้เรียนเลือกใช้อุปกรณ์	20 นาที	-
3	ขั้นตอนการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสได้	อธิบายขั้นตอนการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	ขั้นตอนการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	วิทยากรอธิบายการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	15 นาที	1 ชั่วโมง
4	การปฏิบัติการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	ปฏิบัติการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	การปฏิบัติการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	1. วิทยากรสาธิตการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรสและ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยน เรียนรู้	15 นาที	1 ชั่วโมง
5	คุณค่าของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	อธิบายคุณค่าของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	คุณค่าของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	1.ผู้เรียนศึกษาใบความรู้คุณค่าของ การทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส 2.วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าของการทำน้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส 3.วิทยากรสรุปองค์ความรู้	15 นาที	15 นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ทฤษฎี
6	การจัดหาหรือจัดทำ บรรจุหีบห่อ	จัดหาหรือจัดทำกร บรรจุหีบห่อได้อย่าง เหมาะสม	จัดหาหรือ จัดทำกร บรรจุหีบห่อ	1. วิทยากรอธิบายการจัดทำ/ จัดหาและเทคนิคของการทำ บรรจุหีบห่อ 2. ให้ผู้เรียนออกแบบและ จัดทำบรรจุหีบห่อ	15 นาที	15 นาที
7	การคิดต้นทุน กำไร	คิดต้นทุน กำไรจาก การจำหน่าย ผลิตภัณฑ์จาก การทำน้ำจิ้มลูกชิ้น หลากรสได้	การคำนวณ ต้นทุน กำไร	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการคิดต้นทุน กำไร 2. ให้ผู้เรียนฝึกการคิดต้นทุน กำไร	15 นาที	15 นาที
8	ช่องทางการ จัดการ การตลาด ของการทำ น้ำจิ้มลูกชิ้นหลากรส	อธิบายช่องทางการ จัดการการตลาด ของการทำน้ำจิ้ม ลูกชิ้นหลากรส	ช่องทาง การตลาด ของการทำ น้ำจิ้มลูกชิ้น หลากรส	1. วิทยากรแจกใบความรู้ให้ ผู้เรียน ศึกษา 2. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกัน อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับ ช่องทางการจัดการ การตลาด	15 นาที	15 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การวัดผลประเมินผล

ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร

(.....)

ตำแหน่ง ศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(.....)

หัวหน้างานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....อนุมัติหลักสูตร

(.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....